

[Kjær Rasmussen.]

til livs. Gør man sig den ulejlighed at læse ordlyden af vor forespørgsel, vil man ikke finde antydning af en sådan tankegang; men vi vil da gerne vedstå vor tankegang, som går ud på, at det ikke er tilstrækkeligt blot at lade staten øse penge ud, man må også være forpligtet til at påse, at midlerne ikke anvendes i strid med gældende lovgivning. Derfor vor forespørgsel til regeringen.

Jeg kunne i høj grad tænke mig, at vi nu får statsministerens tilsagn om, at samtlige reglementer fra statsstøttede institutioner indkaldes og gennemgås kritisk, samt at det tilkendegives ledelser og styrelser på disse institutioner, at en betingelse for fortsat ydelse af statsstøtte er, at de godkendte reglementer nøje overholdes, og at uskrevne reglementer erklæres ugyldige. Når jeg bruger udtrykket godkendte reglementer, mener jeg simpelt hen sådanne, som er rensat for bestemmelser, der gør indgreb i den personlige frihed på urimelig måde. Vi kan ikke fortsat acceptere, at et uskrevet reglement kan bruges som et magtinstrument over for mennesker, der er i et afhængighedsforhold. Derfor må vi have kastet klart lys over bestemmelserne.

Jeg håber på positivt svar fra statsministeren. I modsat fald må vi have en rask lille dyst om spørgsmålet, så befolkningen kan se, hvordan det står til med friheden, eller undskyld frisindet, her i tinget.

Statsministeren (Hilmar Bawnsgaard): Når ordføreren for forespørgerne slutter med at sige, at han håber, man får klare regler for institutioner, der får offentligt tilskud, og har brugt hele sit indlæg til at argumentere over for områder, der ikke får offentligt tilskud, så må jeg sige, så er det efterhånden svært for mig at se andet i denne forespørgselsdebat end en trang til at gøre sig bemærket også på områder, hvor der ikke synes at være et sagligt, rimeligt grundlag for det.

Det offentlige har ikke nogen indflydelse på de regler, der gælder for kostafdelingerne ved private skoler. Disse afdelinger drives overalt på helt privat basis. Der ydes af staten et mindre fripladstilskud til økonomisk vanskeligt stillede kostelever, men

dette tilskud ydes til eleverne, ikke til skolen eller til kursus. De regler, der kan komme på tale, er således alene dem, der gælder for eleverne som elever; uanset om de frekventerer kostafdelingen eller bor privat.

Vi har et offentligt skolevæsen, som står åbent for enhver, der søger en grundlæggende eller højere uddannelse. Samtidig har vi den tradition i dansk skolevæsen, at forældre skal have adgang til med støtte fra det offentlige at give deres børn en undervisning, som har sit særlige præg enten af religiøs, national eller skolepolitisk karakter, på private skoler eller kursus. Forældre er aldrig henvist til at sætte deres børn i en sådan skole. Man åbner med det offentliges støtte frihed til selv at vælge, ud fra hvilke synspunkter børnene skal opdrages.

Der er forældre, som ønsker, at deres børn skal have en opdragelse, der er friere end den, der gives i de offentlige skoler. Der er andre, som ønsker at give deres børn en opdragelse, som er præget af særlige etiske eller religiøse krav. Hvad der opfattes som urimelige indgreb, er nu engang forskelligt inden for Indre Mission og i kulturradikale kredse. Vi har her i landet ønsket at give forældrene en betydelig valgfrihed; men frihed bør man ikke underkaste en ensidig begrænsning.

Hvis det offentlige gjorde det til en tilskudsbetingelse, at en privat skoles regulativ — for at bruge forespørgerens formulering — ikke på urimelig vis indskrænker elevernes frihed, ville vi dermed lægge en torpedo under den frihed, vor skoletradition giver forældrene til at give børnene en uddannelse af en særlig karakter.

Noget andet er, at ordensreglementer for en skole, hvad enten den er offentlig eller privat, bør blive til gennem et fordomsfrit samarbejde mellem skolens ledere, lærere og elever. Der er peget på dette i de for nyligt udsendte vejledende regler for elevråd ved gymnasieskoler og studenterkursus, hvor det anbefales, at der nedsættes samarbejdsudvalg bestående af rektor, repræsentanter for lærerrådet og repræsentanter for elevrådet, og at skolens ordensreglement udformes i disse samarbejdsudvalg. En sådan ordning vil være mere frugtbar og skabe